

Beantwoording IAK vragen

1. Wat is de aanleiding?

In het conceptbesluit worden drie bepalingen uit het Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen (BuWav) gewijzigd met daarin vier wijzigingen. In de vragen is per wijziging antwoord gegeven.

- 1) Verzoek vanuit universiteiten in samenspraak met Nuffic.
- 2) Verzoek vanuit Academies van Bouwkunst.
- 3) Onderzoeksrapport van City deal warm welkom talent en rapport van WODC¹.
- 4) Besluit van staatssecretaris van Justitie en Veiligheid².

2. Wie zijn betrokken?

Ten aanzien van alle punten is ambtelijk afgestemd met het ministerie van Justitie en Veiligheid, de Immigratie- en Naturalisatiedienst (betrokken bij uitvoering), UWV (betrokken bij uitvoering) en Inspectie SZW (betrokken bij handhaving). Ten aanzien van punt 1 en 2 ambtelijk afgestemd met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (raakt de portefeuille van dit ministerie). Over deze twee punten zijn daarnaast respectievelijk het Nuffic en vertegenwoordigers van enkele universiteiten en vertegenwoordigers van de Academies van Bouwkunst geconsulteerd waarbij de knelpunten en mogelijke oplossingen zijn besproken.

Daarnaast raken de wijzigingen universiteiten en hogescholen, studenten van buiten de Europese Economische Ruimte (EER) en personen van buiten de EER die als zelfstandige in Nederland werken of komen werken, alsmede hun gezinsleden.

3. Wat is het probleem?

- 1) Verschillende universiteiten hebben aangegeven dat de bereikbaarheid van medezeggenschap en het uitoefenen van bestuursfuncties binnen de universiteit voor studenten van buiten de Europese Economische Ruimte (EER) een knelpunt is. Medezeggenschapsactiviteiten en bestuursfuncties worden ingevolge de Wet arbeid vreemdelingen (Wav) aangemerkt als arbeid waarvoor in beginsel een tewerkstellingsvergunning (TWV) nodig is die door de onderwijsinstelling zou moeten worden aangevraagd. Om gebruik te (kunnen) maken van het recht op medezeggenschap of

¹ Werkgroep warm welkom talent, *City deal warm welkom talent*, Den Haag, mei 2017 en Regioplan beleidsonderzoek, *Aantrekkelijkheid van Nederland voor kennismigranten*, Amsterdam, november 2018

² Besluit van 8 april 2019 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000, in verband met de aanpassing van enkele regels voor de beoordeling van verblijfsaanvragen (Stb. 2019, 143), Regeling van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 26 april 2019, houdende wijziging van het Voorschrift Vreemdelingen 2000 (honderddrieënzestigste wijziging) (Stcrt. 2019, 24697) en Besluit van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 29 april 2019, houdende wijziging van de Vreemdelingen-circulaire 2000 (Stcrt. 2019, 24564).

een bestuursfunctie te kunnen uitoefenen, zijn studenten van buiten de EER afhankelijk van het aanvragen van een TWV door de onderwijsinstelling. Dit vormt een belemmering.

- 2) Zes Academies van Bouwkunst hanteren voor de masterfase een onderwijsmodel waarin studie en arbeid worden gecombineerd. Studenten moeten minimaal 840 uur beroepservaring per jaar opdoen. Studenten voldoen na het afronden van de opleiding aan de eis van twee jaar werkervaring voor een inschrijving in het architectenregister. Aanvankelijk konden studenten van buiten de EER niet worden toegelaten tot Nederland om een dergelijke studie te volgen omdat onder meer de Wav het werk niet toestond dat deze studenten in het kader van hun opleiding moeten verrichten. Sinds 5 oktober 2016 is in het BuWav mogelijk gemaakt dat werkgevers die studenten van buiten de EER die studeren aan een Academie van de Bouwkunst tewerkstellen geen TWV nodig hebben. Studenten mogen maximaal 20 uur per week werken en de werkgever moet de werkzaamheden melden bij UWV. De regeling is van toepassing op de instroom van de eerste 50 studenten per studiejaar. Uit de ervaringen van de Academies van Bouwkunst met de regeling is naar voren gekomen dat de strikte hantering van maximaal 20 uur per week arbeid in de praktijk leidt een belemmering voor studenten van buiten de EER om een studie aan een Academie van Bouwkunst te kunnen doen. Dit komt bijvoorbeeld doordat werkgevers er vanuit bedrijfseconomisch oogpunt de voorkeur aan geven om studenten van een Academie van Bouwkunst voor 32 uur per week in plaats van 20 uur per week aan te nemen. Studenten van buiten de EER hebben ten opzichte van de overige studenten minder kans op het vinden van een geschikte werkkring. Daarnaast hebben niet-EER-studenten weinig flexibiliteit om afwisselend meer of minder te werken.
- 3) Onderzoek wijst uit dat het aantal buitenlandse zelfstandigen dat in Nederland wil blijven sterk wordt beïnvloed door de mogelijkheid voor partners om te kunnen werken. Op dit moment mogen familie- of gezinsleden van vreemdelingen die in het bezit zijn van een verblijfsvergunning onder de beperking "zelfstandige" echter alleen in Nederland als zelfstandige werken. Zij zijn niet vrij op de Nederlandse arbeidsmarkt en kunnen geen arbeid in loondienst verrichten zonder dat de werkgever daarvoor een TWV heeft.
- 4) Per 1 mei 2019 is nieuw beleid gevormd voor de categorie vreemdelingen die zich in de terminale fase van een ziekte bevinden.³ Er wordt een vergunning afgegeven onder de beperking "tijdelijke humanitaire gronden". Op grond van artikel 2, onderdelen g en h, van het BuWav hebben deze groep en hun gezinsleden vrije toegang tot de arbeidsmarkt. Deze situatie is abusievelijk ontstaan met het invoeren van regelgeving. Gelet op de aard en het tijdelijke karakter van de vergunning is het niet wenselijk dat deze groep vrije toegang heeft tot de arbeidsmarkt.

³ Besluit van 8 april 2019 tot wijziging van het Vreemdelingenbesluit 2000, in verband met de aanpassing van enkele regels voor de beoordeling van verblijfsaanvragen (Stb. 2019, 143), Regeling van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 26 april 2019, houdende wijziging van het Voorschrift Vreemdelingen 2000 (honderddrieënzestigste wijziging) (Stcrt. 2019, 24697) en Besluit van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 29 april 2019, houdende wijziging van de Vreemdelingencirculaire 2000 (Stcrt. 2019, 24564).

4. Wat is het doel?

- 1) De regering acht het van belang dat zowel nationale als internationale studenten in gesprek gaan over beleid dat binnen de instelling wordt gevoerd (bijvoorbeeld op het gebied van internationalisering). Voor medezeggenschapsactiviteiten en bestuursfuncties door studenten van buiten de EER is een vrijstelling van de tewerkstellingsvergunningplicht opgenomen om op deze wijze de toegankelijkheid en bereikbaarheid van medezeggenschap en bestuursfuncties te waarborgen.
- 2) Om de belemmering weg te nemen voor studenten wordt het aantal uren dat studenten mogen werken verhoogd van 20 naar 32 uur. Hiermee worden studenten van buiten de EER dezelfde mogelijkheden geboden als de overige studenten en hebben zij de nodige flexibiliteit om de vereiste beroepservaring op te doen. Het beleid gericht op het versterken van de kenniseconomie, wordt hiermee verder ondersteund.
- 3) Om het vestigingsklimaat voor ondernemers te bevorderen wordt met deze wijziging geregeld dat familie- of gezinsleden van buitenlandse zelfstandigen kunnen werken zonder in het bezit te hoeven zijn van een TWV.
- 4) Vreemdelingen waarvan het doel van het rechtmatige verblijf verband houdt met de terminale fase van een ziekte van die vreemdeling, hebben geen vrije toegang tot de arbeidsmarkt. Dit wordt eveneens geregeld voor de afhankelijke gezinsleden van de in de vorige zin genoemde categorie vreemdelingen. Hiermee wordt een onwenselijke situatie gecorrigeerd die abusievelijk was ontstaan met het invoeren van regelgeving t.a.v. terminaal zieken.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De overheidsinterventie van de wijzigingen 1 t/m 3 zijn gerechtvaardigd vanuit het belang van het versterken van de kenniseconomie en het verbeteren van het vestigingsklimaat. Met de overheidsinterventie van de vierde wijziging wordt een situatie gecorrigeerd die abusievelijk was ontstaan.

6. Wat is het beste instrument?

De oplossing van de genoemde problemen kunnen enkel gerealiseerd worden door aanpassing van regelgeving.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

- 1) Voor studenten van buiten de EER die in het bezit zijn van een vergunning onder de beperking 'studie' wordt het mogelijk om deel te nemen in de medezeggenschap en bestuur

zonder dat hiervoor een tewerkstellingsvergunning wordt geëist. Dit zorgt voor afname van de administratieve lasten.

- 2) Het aantal uur dat studenten van buiten de EER die een opleiding doen aan een Academie van de Bouwkunst, mogen werken om de vereiste beroepservaring op te doen, wordt verhoogd van 20 naar 32 uur. Voor het overige blijven alle voorwaarden van de regeling ongewijzigd. De wijziging heeft geen consequenties voor de administratieve lasten.
- 3) Gezinsleden van vreemdelingen die in het bezit van een verblijfsvergunning onder de beperking 'arbeid in loondienst' mogen in Nederland werken zonder dat de werkgever voor hen een tewerkstellingsvergunning hoeft aan te vragen. Dit zorgt voor verminderde administratieve lasten voor deze groep.
- 4) Om in Nederland te mogen werken moeten vreemdelingen die zich in de terminale fase van een ziekte bevinden en hun gezinsleden door de wijziging in het bezit zijn van een tewerkstellingsvergunning of gecombineerde vergunning voor verblijf en arbeid. Dit zorgt voor hogere administratieve lasten voor deze groep als zij willen werken.